

OSLO KOMMUNE VANN- OG AVLØPSETATEN
Postboks 4704 Sofienberg
0506 Oslo

Saksbehandler:

Anette Strømme

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Oslo avløpsnett tilknyttet Bekkelaget renseanlegg, avløpsnett tilknyttet VEAS renseanlegg, og Bekkelaget renseanlegg med tilførselstuneller og overløp. Kontrollnummer: 2021.537.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Øivind Ryenbakken

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Anette Strømme

Andre deltagere fra virksomheten:
Se liste i punkt 9

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Marte Rosnes
Irene Tronrud

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Oslo kommune Vann- og avløpsetaten, heretter omtalt som virksomheten. Inspeksjonen av Oslo avløpsnett tilknyttet Bekkelaget renseanlegg, avløpsnett tilknyttet VEAS renseanlegg og Bekkelaget renseanlegg med tilførselstuneller og overløp ble gjennomført den 08.06.2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 2 avvik og ga 3 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten oppfyller ikke kravet til prøvetaking etter forurensningsforskriften
- Virksomheten må oppdatere og samordne sine rutiner for avvikshåndtering

Anmerkninger:

- Statsforvalteren anbefaler virksomheten å sette konkrete mål for utslippsreduksjon
- Virksomheten fokuserer hovedsakelig på nitrogen og mindre på andre styringsparametere

- Virksomheten kan forbedre sitt måleprogram

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

28. juni 2021	Anette Strømme	Hilde S. Skålevåg
dato	kontrollør	seksjonssjef
	Statsforvalteren i Oslo og Viken	

Kopi av rapporten sendes til:

- Oslo kommune
- Bekkelaget Vann AS (BEVAS)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: OSLO KOMMUNE VANN- OG AVLØPSETATEN	
Organisasjonsnr.: 971185589	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 36.000 - Uttak fra kilde, rensing og distribusjon av vann	

Kontrollert enhet

Navn: Oslo avløpsnett tilknyttet Bekkelaget renselanlegg Oslo avløpsnett tilknyttet VEAS Bekkelaget renselanlegg med tilførselstuneller og overløp	Anleggsnr.: 0301.0979.02 0301.1158.01 0301.0979.01
Kommune: Oslo	Fylke: Oslo
Anleggsaktivitet: Offentlig avløpsnett, avløpsrensing	
Tillatelse gitt: 13. april 2015	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Drift av renselanlegg
- Utslipp til vann
- Overløp

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Oslo kommune Vann- og avløpsetaten plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Oslo kommune Vann- og avløpsetaten innen 30. november 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Anette Strømme.

1. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 26. mai 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Oslo kommune Vann- og avløpsetaten bli ilagt et gebyr på kr 27 100,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

4. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

5. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten oppfyller ikke kravet til prøvetaking etter forurensningsforskriften

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 14-11, Prøvetaking

Kommentarer:

Prøver som tas av avløpsvannet skal være representative for avløpsvannet og tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproposjonalt prøvetakingsystem. Når prøvene tas, skal tilført vannføring måles med en usikkerhet på maksimalt 10 % og registreres. Virksomheter som utfører prøvetaking, herunder konservering, skal være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Bekkelaget renseanlegg er i dag ikke akkreditert for prøvetaking, fordi Norsk Akkreditering suspenderte renseanlegget fra november 2020. Bakgrunnen for suspensjonen er utvidelse av Bekkelaget renseanlegg (UBRA). Etter utvidelsen er det krav om testing og kalibrering av nye mengdemålere og oppdatert dokumentasjon av prøvetaking. Virksomheten er i prosess med å revidere dokumentasjonen for akkreditert prøvetaking, samt kontrollere nye mengdemålere på inn og utløp og å få målerne implementert i systemet. Oslo kommune Vann- og avløpsetaten oppgir på tilsynet at det nye renseanlegget må settes i drift først og at dokumentasjonen vil komme etterpå.

Virksomheten vil ha manglende akkreditering i ett år (fra november 2020 til november 2021). Avviket skal rettes innen oktober 2021, da Norsk Akkreditering kommer på ny revisjon.

Avvik 2

Virksomheten må oppdatere og samordne sine rutiner for avvikshåndtering

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 punkt 7.

Kommentarer:

Interkontroll innebærer at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Tilsynet avdekket at definisjoner på avvik og rutiner for avvikshåndtering ved utvidet Bekkelaget renseanlegg ikke er oppdatert etter utvidelsen. Samkjøringen av avvikshåndteringssystemene mellom BEVAS (Bekkelaget Vann AS) og Oslo kommune Vann- og avløpsetaten kan forbedres.

6. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Statsforvalteren anbefaler virksomheten å sette konkrete mål for utslippsreduksjon

Kommentarer:

Virksomheten ønsket å avvente med å sette konkrete mål for utslipp til rapporten for tåleevnen til Indre Oslofjord er ferdig.

Oslo kommune forventer en befolkningsvekst fremover på 1,5 % i året. Dette medfører en økning i tilførsler til Bekkelaget renseanlegg. Mengden tilført fosfor har økt siden 2011. Ved å opprettholde dagens rensgrad vil de samlede utslippsmengdene fra renseanlegget til Indre Oslofjord øke for hvert år. Statsforvalteren anbefaler virksomheten å sette et konkret mål for utslippsreduksjon og å ha et bevisst forhold til de faktiske utslippene fra Bekkelaget renseanlegg for alle parametere

Anmerkning 2

Virksomheten fokuserer hovedsakelig på nitrogen og mindre på andre styringsparametere

Kommentarer:

Representantene fra Bekkelaget renseanlegg fortalte under tilsynet at det hovedsakelig er fokus på nitrogen ved drift og dimensjonering av anlegget og mindre på andre styringsparametere. Under tilsynet kom det frem at øvrige styringsparametere (fosfor, BOF_5 og KOF_{CR}) i mindre grad er styrende for driften av Bekkelaget renseanlegg enn nitrogen. Det er viktig at Oslo kommune Vann- og avløpsetaten har kontroll på alle styringsparametere og at disse også vurderes samlet.

Anmerkning 3

Virksomheten kan forbedre sitt måleprogram

Kommentarer:

Måleprogram skal være representativt for tilført avløpsvann og skal dekke variasjoner av forventede tilførsler over året. I dag har virksomheten prøvedatoer spredt over året, men kunne ikke under tilsynet forklare hvorfor disse datoene for prøvetakinger var valgt.

7. Andre forhold

Bekkelaget renseanlegg er bygget ut til omtrent dobbel kapasitet og prøvedrift ble startet i mai 2021. Prøvedriften skal foregå i ett år fram til mai 2022. I prøvedriftsperioden skal renseanlegget optimaliseres, og nye tall på forventede effekter skal foreligge i juni 2022. Beregnet dimensjonerende kapasitet i pe BOF_5 for renseanlegget skal oppdateres. Statsforvalteren anbefaler at det gjøres en ny beregning av belastning i henhold til NS 9426. Beregnet og målt belastning skal i utgangspunktet ikke være vesentlig forskjellig.

Statsforvalteren er kjent med at større avløpsrenseanlegg med nitrogenrensetrinn bruker nitrogen i sine beregninger da det er rensing av nitrogen som er en begrensende faktor ved renseanlegget. Vi minner om at forurensningsforskriften kapittel 11 og kapittel 14 angir pe BOF_5 som styrende parameter det skal måles på og rapporteres, og dette er felles for alle avløpsrenseanlegg.

I dag er det BEVAS (Bekkelaget Vann AS) som drifter Bekkelaget renseanlegg for Oslo kommune Vann- og avløpsetaten. Fra høsten 2021 skal Oslo kommune Vann- og avløpsetaten overta driften av renseanlegget.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren, datert 13.04.2015.

9. Supplerende deltakerliste

Andre deltagere fra virksomheten:

Ellen Birkeland

Cecilie Bråthen

Anna-Lena Beschorner

Jan Tveite

Frode Hult

Lotte Oddaker

Helge Eliassen

Bjørn Christoffersen

Beate Jahr

Jan Tobiassen

Elin Randi Frydenlund

Tom Fillan

Sigurd Grande

Rashid Abdi Elmi

Solveig Alvik (BEVAS)

Asle Slåttheim (BEVAS)

Jessica Gunnarsson (BEVAS)

Emelie Andersson